

EDUSKUNNAN VASTAUS 27/2001 vp

Hallituksen esitys laiksi poliisilain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi poliisilain muuttamisesta (HE 20/2001 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 4/2001 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

poliisilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 7 päivänä huhtikuuta 1995 annetun poliisilain (493/1995) 52 § ja 54 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 21/2001, sekä
lisätään lakiin uusi 6 a, 22 a ja 30 a § seuraavasti:

6 a §

Virkapuku

Poliisiasetuksen (1112/1995) 1 §:ssä säädetyn poliisimiehen sekä ylivartijan ja vartijan on käytettävä virkatehtävissään virkapukua, jollei virkatehtävän laatu tai luonne muuta edellytä.

Virkapukua voidaan käyttää virkatehtävän ohella virkatehtävään liittyvän matkan aikana ja edustettaessa poliisia. Virkapuvun käytöstä muissa yhteyksissä päättää asianomaisen yksikön päällikkö.

Luvan poliisin virkapuvun käyttöön teatteriesityksissä tai muissa vastaavissa tilaisuuksissa antaa asianomaisen kihlakunnan poliisilaitoksen päällikkö.

22 a §

Vieraan valtion poliisimiehen toimivalta

Tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla tehdyn sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen, jäljempänä Schengenin yleissopimus, 40 tai 41 artiklassa tarkoitetulla Schengenin säännöstöä soveltavan valtion poliisimiehellä on oikeus poliisimiehen maan alueella verekseltä tai pakenemasta tavatun rikoksenteikijän takaa-ajoon Suomen alueella samoin kuin kiinniottoon ja turvallisuustarkastukseen Suomen alueella siten kuin Suomea velvoittavassa Schengenin säännöstössä määrätään. Kulkuneuvon pysäyttämisestä ja turvallisuustarkastuksesta on lisäksi voimassa mitä tä-

män lain 21§:n 1 momentissa sekä 22 §:n 1 ja 5 momentissa säädetään.

Oikeus voimakeinoin tapahtuvaan verekseltä tavatun tai pakenevan kiinniottoon on kuitenkin vain, jos kiinniotettava vastarintaa tekemällä koettaa välttää kiinnijoutumisen eikä suomalaisen poliisimiehen apua kiinniottoon ole viipymättä saatavilla. Voimakeinojen käytön edellytyksistä ja käytöstä on lisäksi voimassa, mitä muualla tässä laissa sekä rikoslaissa (39/1889) säädetään.

Tämän pykälän 1 momentin perusteella kiinniotettu on viipymättä luovutettava kiinniottopaikkakunnan kihlakunnan poliisilaitokselle, jolle on myös ilmoitettava Suomen alueella tehdystä muista toimenpiteistä ja niiden seurauksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun poliisimiehen toimenpiteistä sivulliselle aiheutuneen vahingon korvaamisesta on voimassa, mitä 47 §:n 2 momentissa säädetään korvauksen suorittamisesta.

30 a §

Vieraan valtion poliisimiehen suorittama tarkkailu

Schengenin yleissopimuksen 40 tai 41 artiklassa tarkoitetulla Schengenin säännöstöä soveltavan valtion poliisimiehellä on oikeus jatkaa maansa alueella alkanutta, rikoksen selvittämiseksi tapahtuvaa henkilön tarkkailua tai teknistä tarkkailua Suomen alueella siten kuin Suomea velvoittavassa Schengenin säännöstössä määrätään. Edellytyksenä on lisäksi, että suomalainen poliisimies ei voi välittömästi jatkaa tarkkailua tai teknistä tarkkailua Suomen alueella.

Tarkkailussa saa käyttää sellaisia teknisiä välineitä, joiden käyttöön suomalainen poliisimies on oikeutettu teknisestä tarkkailusta annettujen säännösten mukaisesti. Tarkkailusta ja teknisestä tarkkailusta on annettava selvitys sen paikkakunnan kihlakunnan poliisilaitokselle, jonka alueella on pääasiallisesti toimittu.

52 §

Liikkumis- ja oleskelurajoitukset

Erittäin tärkeän toiminnan tai omaisuuden turvaamiseksi taikka ihmisten suojaamiseksi sisäasiainministeriön asetuksella voidaan rajoittaa liikkumista tai oleskelua turvattavassa tai suojattavassa kohteessa tai sen ympäristössä, kohteesta aiheutuvan tai siihen kohdistuvan vaaran vuoksi, taikka kieltää turvallisuutta vaarantavien esineiden tai aineiden tuonti sinne. Kielon tai rajoituksen rikkomisesta voidaan tuomita sakkoon, milloin teosta ei ole muualla laissa säädetty rangaistusta.

54 §

Tarkemmat säännökset

— — — — —
Valtioneuvoston asetuksella säädetään

1) poliisimiehen poliisieettisestä valasta, poliisin toiminnallisista johtosuhteista, poliisimiehen toimintavelvollisuudesta, poliisimiehen velvollisuudesta ilmoittautua palvelukseen tai toimintavalmiuteen määrittämisestä, erityisistä poliisitutkintaan eräissä tapauksissa liittyvistä tehtävistä, 47 §:ssä tarkoitettujen korvausten hakeamisesta ja maksamisesta noudatettavasta menettelystä, poliisin tunnusluvasta ja virkapuvun käytöstä, virkamerkistä ja aseistuksesta;

2) kansainväliseen sopimukseen perustuvien toimivaltuuksien käytöstä tehtävistä ilmoituksista ja selvityksistä; sekä

3) poliisin, tullilaitoksen ja rajavartiolaitoksen tehtävien yhteensovittamisesta sekä näiden viranomaisien keskinäisestä yhteistoiminnasta ja virka-apumenettelystä.

Sisäasiainministeriö voi antaa asetuksella tarkempia säännöksiä poliisivaltuuksien myöntämisestä, kiinni otettujen käsittelystä, haltuun otetun omaisuuden säilyttämisestä, poliisitutkinnan suorittamisesta, kulkuneuvon pysäyttämisestä, automaattisesta tieliikenteen valvonnasta, voimakeinojen käyttämisestä, eläimen kiinniotamisesta, säilyttämisestä ja lopettamisesta, virka-avun antamisesta muissa kuin 2 momentin 3

kohdan mukaisissa tapauksissa, peitetoiminnan, valeoston ja televalvonnan järjestämisestä ja valvonnasta, poliisitoimenpiteiden kirjaamisesta sekä virkapuvun mallista ja sen yhteydessä käytettävistä merkeistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2001. Tällä lailla kumotaan poliisilain muuttamisesta 10 päivänä heinäkuuta 1998 annettu laki.

Helsingissä 23 päivänä maaliskuuta 2001
